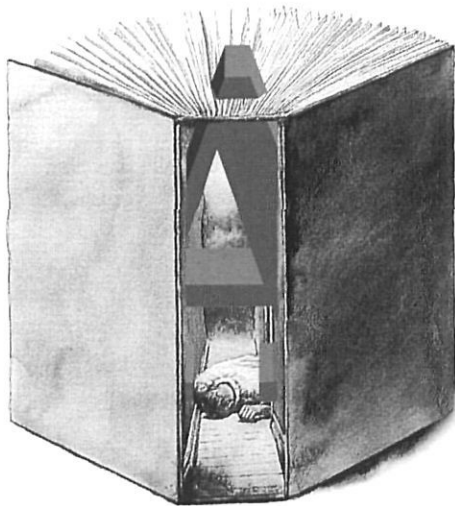

Recordem

Agustí-Marcel Estrader

ra fa un any, el 27 de novembre de 1994, va morir Agustí-Marcel Estrader i Corcoy. Tenia quaranta anys. Només els qui vam tenir la ventura de tractar-lo professionalment sabem fins a quin punt el món de les biblioteques ha perdut una valuosa figura. Els qui vam tenir la sort de fer-hi amistat sabem fins a quin punt hem perdut una gran persona, el millor dels amics.

Agustí-Marcel Estrader va néixer a Barcelona el 19 de gener de 1954. Va estudiar alguns cursos de Filologia Hispànica a la Universitat Central de Barcelona i va diplomarse, l'any 1982, en Biblioteconomia i Documentació a l'Escola Jordi Rubió i Balaguer.

Mentre estudiava a l'Escola de Biblioteconomia va guanyar una beca i es va desplaçar a la Bibliothek der Ruhr-Universität, de l'Institut zur Geschichte der Arbeiterbewegung, a Bochum (República Federal d'Alemanya), on va treballar en el tractament de les publicacions periòdiques històriques.

Els anys 1981 i 1982 va treballar a la Biblioteca de la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universitat de Barcelona com a bibliotecari referencista.

S'incorporà a la Secció de Patrimoni Bibliogràfic de la Generalitat de Catalunya el gener de 1983, on col·laborà en la posada en marxa del que més endavant constituïria el Catàleg Col·lectiu de Catalunya de Patrimoni Bibliogràfic. Aquest projecte va requerir una amplíssima tasca prèvia, difícil de valorar des de l'exterior, i a la qual Agustí-Marcel Estrader s'abocà amb il·lusió i professionalitat. Bàsicament aquest treball previ consistí en:

- Adoptar una normativa internacional de descripció bibliogràfica: la ISBD(A) (1); la traducció al català d'aquesta normativa la va fer el mateix Agustí Estrader, juntament amb Carme Simon, per encàrrec de l'Institut Català de Bibliografia, l'any 1984.

- Adaptar el format CATMARC (2) a les necessitats del llibre antic per una banda, i a les d'un catàleg col·lectiu per l'altra. El CATMARC havia nascut com a format bibliogràfic de la Bibliografia Nacional de Catalunya i, per tant, no contemplava cap d'aquests aspectes.

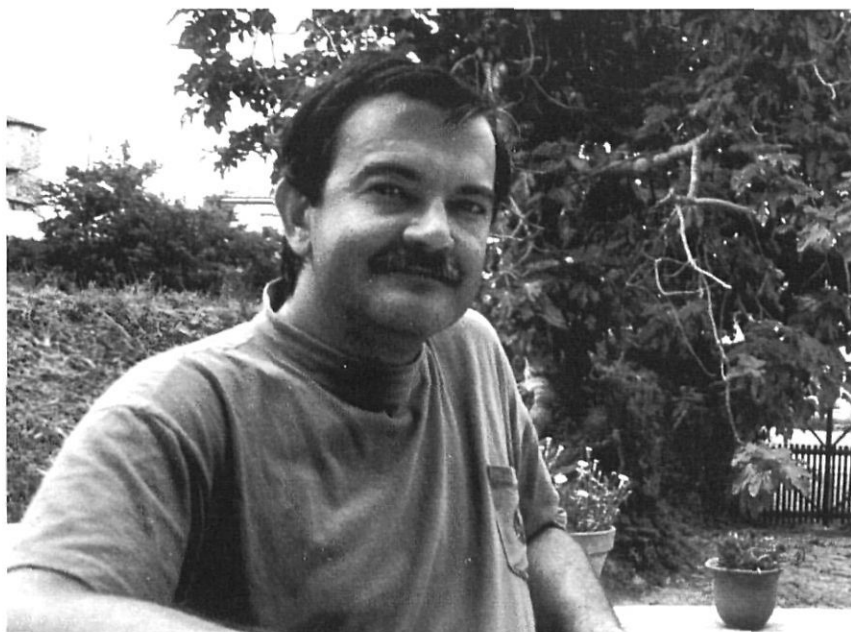
- Establir una metodologia de treball que fixés el tipus de catalogació, el nivell descriptiu, els punts d'accés a la informació, els subproductes, etc.

- Programar el treball a diferents terminis i establir prioritats en el fons a catalogar.

Cal remarcar que el desenvolupament d'aquest projecte va coincidir temporalment amb d'altres activitats tan cabdals per al Servei de Biblioteques com l'esmentada Bibliografia Nacional de Catalunya i la creació de la Xarxa de Biblioteques Públiques de la Generalitat, tots dos temes prioritaris per a la política bibliotecària d'aquells anys. Amb tot, i gràcies a la iniciativa, la tossuderia, la gran capacitat de treball i a la rigorositat d'Agustí-Marcel Estrader i dels seus col·laboradors, entre els quals cal destacar Núria Fullà, el Catàleg Col·lectiu de

Bibliografia

- * Inventari de les biblioteques de les comarques gironines: [treball manuscrit]. 1982. (Encàrrec de la Diputació de Girona).
- * «De revolutione bibliothecis: la informatització del llibre rar i precios» a *Butlletí de l'Associació de Bibliotecaris de Catalunya*, núm. 5 (1984), pàg. 31-36.
- * «El Catàleg col·lectiu de Catalunya (Antiquari)» a *Primeres Jornades de l'Associació de Bibliotecaris*. Barcelona: ACB, 1985, pàg. 119-132.
- * *Catàleg de la Biblioteca de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona*. Barcelona: Departament de Cultura, 1986.
- * *Catàleg de la Biblioteca Lambert Mata de Ripoll*. Barcelona: Departament de Cultura, 1989.
- * *Catàleg de la Biblioteca Marià Vayreda d'Olot*. Barcelona: Departament de Cultura, 1991.
- * *Manual del CATMARC*. 2a ed. Barcelona: Departament de Cultura, 1992.

Patrimoni aconseguí crear-se un lloc dins d'aquell entrellat. Va començar a donar els seus resultats: l'any 1986 es publica el *Catàleg de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona*: la primera part d'aquesta obra, és a dir, la catalogació del fons dels segles XV i XVI, havia constituït la tesina de fi de carrera de l'Agustí. Més endavant, es publicaren els catàlegs de la Biblioteca Lambert Mata de Ripoll (1989) i el de la Biblioteca Marià Vayreda d'Olot (1991).

La base de dades de patrimoni bibliogràfic va ser configurada d'una manera modèlica, reeixint en coherència i rigorositat. Avui, aquests catàlegs –consultables a través de la xarxa *on-line* del Centre Informàtic de la Generalitat– recullen més de 37.000 notícies de documents, amb unes descripcions tan acurades que són reconegudes a nivell internacional (3).

Durant l'any 1991, Agustí-Marcel Estrader va rebre l'encàrrec del Servei de Biblioteques i del Patrimoni Bibliogràfic de redactar, junt amb Alice Keefer, la segona edició revisada i augmentada del *Manual del CATMARC*, no solament en el seu format bibliogràfic sinó afegint-hi el format d'autoritats. En aquells moments, el seu precari estat de salut ja no li permetia de treballar regularment, però de nou s'entregà a aquest repte amb totes les energies de què disposava.

Després d'una delicada operació de transplantament hepàtic, l'agost de 1991, va haver de renunciar a continuar treballant amb llibres antics (la possible presència d'agents patògens en aquests tipus de documents així ho aconsellava). Instal·lat a Juià, al Gironès, i enamorat dels seus paisatges, va anar recuperant les forces i trobà en aquest entorn el camí per donar un gir a la seva vida professional. Ben aviat, el setembre de 1992, va incorporar-se a la nounada Universitat de Girona on, amb el càrrec de cap de Procés Tècnic, assumí la responsabilitat d'estructurar i desenvolupar la base de dades de la biblioteca d'aquesta Universitat i la implementació del seu sistema informàtic.

En el decurs dels seus anys d'exercici professional, Agustí-Marcel Estrader va impartir diferents cursos: explicà en diversos ambients professionals la ISBD(A) que havia traduït; va donar cursos sobre organització de biblioteques auxiliars d'arxiu, sobre les seccions de referència, sobre la constitució i tractament dels fons de reserva i sobre el format MARC.

La mort el va sorprendre poc després de tancar l'article sobre biblioteques universitàries que li havíem demanat per a la *Revista de Girona*, per a aquest dossier que avui presentem. Feia poc més de cinc mesos que s'havia traslladat a viure a la ciutat de Girona.

Ens agradaria que aquestes pàgines fossin considerades com un petit homenatge a la memòria del company i de l'amic desaparegut.

Notes

- (1) *International Standard Book Description* (Antiquarian). Normativa elaborada per la Federació Internacional d'Associacions de Bibliotecaris (IFLA) per a la descripció i identificació de publicacions monogràfiques antigues.
- (2) El format MARC serveix per a la representació i intercanvi de dades bibliogràfiques en llenguatge màquina. Existeixen diferents adaptacions d'aquest format internacional. El CATMARC és el format MARC que es fa servir a Catalunya.
- (3) L'any 90, el Servei de Biblioteques i del Patrimoni Bibliogràfic va dur a terme un intercanvi d'informació amb la prestigiosa xarxa americana OCLC. La OCLC va manifestar per escrit el reconeixement a la rigorositat dels registres bibliogràfics de la base de dades de Patrimoni Bibliogràfic.